

Meditatio scti anselmi de redēp. ge. hu.

medullas flaminis salutarib⁹ penetrā
do succende: sanctiq⁹ seruois igne illu
strando mentis z corporis vniuersa de
pasce. **P**ota me tue voluntatis torrente
vt iam nil mundanoz degustare libeat
venenate dulcedinis. **J**udica me z dil
cerne de gente non sancta causā meam.
Doce me quia deus me⁹ es tu facere vo
lūtatē tuam. **C**redo ergo quemcunq⁹
inhabitaueris in eo patris ac pariter fi
lij domicilium condis. **B**eatus q⁹ te me
rebitur hospite habere quō p te pater z
filius apud eū facient mansionem. **V**e
ni tam veni benignissime dolentis anie
cōsolator in optunitatibus z tribulatio
nibus adiutor. **V**eni mūdator sceleris:
curator vulneris. **V**eni fortitudo fragi
lium: releuator labentium. **V**eni doctor
humiliū: destructor supbozū. **V**eni or
phanoz pius pater. **C**ōsolator misero
rum. viduarum dulcis iudex. **V**eni spes
paupm: refocillator deficiētū: **V**eni sy
dus nauigantiū: portus naufragantiū
veni o oīm viuientium decus singulare
Borientiū vnica salus. **V**eni sanctissi
me spirituū veni z miserere mei. **A**pta
me tibi z condescende ppicius mihi vt
mea tue magnitudinī exiguitas: tuoq⁹
robori mea imbecillitas fm tuaz multi
tudiem cōplaceat miseratōi **P**er iesū zē

Miserere domine famuliz z famu
labus tuis. **A** z dirige actus eo
rum quotidie in bonum z om
nia peccata eoz dimitte: z mitte in cor
eoz talem intellectum: vt ex toto corde
tibi fideliter seruiant z tibi placeant: et
oī tpe i tuo scō fuitio pmaneat. **P**er zē

Amulos z famulas tuas q⁹ do
mine frēs z sorores meas omnes
q⁹ debitores meos corpore pari
ter z mēte purifica vt in tua inspiratōe
cōpuncti noxias delectatiōes vitare p
ualeant. **P**er dñm nrm iesum christum

Dignus est mercenarius vel operar⁹
mercede sua orōibus tuis credit z optat

iuuari z sarcia ptōz a te subleuari **P**er.

Explīcūt meditationes anselmi.

Incipit meditatio scti anselmi de re
dēptōe generis humani.

Anua christi

ana aia de graui morte susci
tata ania de misera seruitute
xpi sanguine redēpta z liberata **E**xcita
mentē tuā. memēto resuscitatōnis tue.
Recogita redemptionē z liberationem
tuam. **R**etracta vbi z quo sit virtus re
dēptōis tue. **C**larsare i meditātōe eius
Delectare i cōtēplatōe ei⁹. **E**xcute fasti
diū tuū: fac vim cordi tuo. **I**ntēde in h
mētē tuā. **S**usta bonitatem redēptōis
tui. accēdere i amorē saluatoris tui. mā
de fauū xboz. **S**uge plus q⁹ mellicū sa
porē. gluti salubrē dulcorē: mande cogi
tando. suge intelligēdo. gluti amādo et
gaudēdo: letare mandendo. **S**ratulare
sugēdo. **J**ocūdare glutiēdo. **U**bi g⁹ z q⁹
est xtus z fortitudo saluatoris tui. **L**er
te christus te suscitauit. **I**lle bon⁹ sama
ritan⁹ te sanauit. **I**lle bon⁹ amicus per
oīa sua te libtrauit xpus in q⁹. **E**rgo vir
tus saluatōnis tue xtus est xpi. **U**tiq⁹
cornua i manib⁹. **I**bi abscondita ē forti
tudo ei⁹. **C**ornua quidē in manib⁹ eius
quia brachijs crucis cōfixe sūt man⁹ ei⁹
Que aut fortitudo in tanta infirmitate
Que altitudo in tāta humilitate **Q**uid
venerabile in tanto contēptu. **S**z certe
iā absconditū qz in infirmitate ideo cela
tū qz in humilitate. **I**deo occultū qz i cō
temptu. **D** fortitudo abscondita: hoiem
in cruce pendētē suspēdere mortē eter
nā. **G**enus humanū pmente hoīe in lig
no confixū defigere mūdū ppetue mor
ti affixū. **D** celata potestas hominē dā
natū cū latronib⁹ saluare hoies dāpnā
tos cū demonibus hominē patibulo ex
tēsū aia trahere ad seipm. **D** virt⁹ occl
ta vnam animā emissam de corpore in
numerabiles extrahere de inferno ho
t iij

minē mortem corpis suscipere et mortem animarū perimere. **Capitulum. II.**

Quare bone domine pie redēptor potens saluator cur tantam virtutem opūisti tanta humilitate. **An** ut falleres dyabolum: quia fallendus hoīem deiecit de paradiso. Sed utiq; veritas nullum fallit qui ignorat. Qui nō credit veritatem ipse se fallit. Veritas itaq; nullum fallit: an ideo ut ipse dyabolus se falleret. Sed utiq; sibi veritas nullum fallit. Ita non intendit ut aliquid se fallat quous hoc dicat facere cū pmittit. Nō enī assumpsisti hoīem ut te notū opires sed ut ignotū apires. Verū deū verū hoīem te dixisti et opib; ostēdisti. Res p se occulta nō studio occulta non sic est facta ut abscondere: sed ut suo ordine pficeret. Nec ut aliquem deciperet sed ut quēadmodum oportebat fieret. Et si dicat occultata nō est aliud q̄ non est omnibus reuelata. Nam et si veritas nō oībus se manifestat nulli tamē se negat. Ergo dñe nec ut falleres nec ut aliq; se falleret sic fecisti. Sed ut faceret quod et quomō facien dus erat p omnia in veritate pstitisti. Qui ergo se fecellit in tua virtute: nō de te sed de ppa queratur falsitate. An dyabolus habebat aliquid iuste aduersus deum vel aduersus hominē ppter quod deus deberet aduersus eū p hoīem hoc modo agere qm apta fortitudine. ut dū ille iniustū hominē iuste occideret iuste potestatem quā sup iniustos habebat pderet. Sed certe dyabolus nec deus debebat aliquid nisi penam. nec homo nisi vincere. Ita ut quemadmodum ab illo se facile permisit vinci peccando ita illum vinceret ad difficultatez mortis iusticiam integram seruando. Et hō nō nisi deo debebat hō. Nam nō peccauit aduersus dyabolum s; aduersus deū. Nec hō dyaboli erat: s; et hō et dyabolus dei erat. Sed et quod dyabolus verabatur hoīem nō hec faciebat zelo iusti s; neq̄tie.

nec iubēte deo s; pmittēte: nō diaboli: s; dei iusticia exigēte. Nihil igitur erat in dyabolo cur deo aduersus eū ad saluandum hoīem fortitudinem suā celare aut differre deberet. **Capitulum. III.**

Aliq; necessitas coegit ut altissimus sic se et opus deus ad redimendū aliqd tm laboraret. Sed oīs necessitas et impossibilitas sue subiacet voluntati. Quippe quod vult necesse est esse: et quod non vult: impossibile est eē. Sola igitur voluntate et quā omnis eius voluntas semp bona est sola facit hoc voluntate. Nō enī deus egebat ut hoc modo hoīem saluū faceret: s; humana natura indigebat ut hō modo deus satisfaceret. non egebat deus ut tam laboriosa patere: s; indigebat homo ut sic deo reconciliaretur: nec egebat deus ut sic humiliaretur. Sed indigebat homo ut sic de profundo inferni euerteret. Diuina natura humiliari aut laborare nō eguit: nec potuit hec oīa humanā naturaz ut ad hoc restitueretur ppter quod facta erat necesse erat facere. Sed nec illa nec quicquid deus non est non poterat ad hoc sufficere. Nam homo ad quod institutus est nō restituitur si nō ad similitudinem angelorum in quibus nullum est peccatū puehi. Quod est impossibile fieri nisi omni pcepta peccatorū remissione: que nō fit nisi si pcedēte integ; satisfactōe quā satisfactōem talē optet eē: ut peccator aut aliq; p illo det aliqd deo de suo quod debitū non sit quod supat oē quod deo nō est. Si enī peccare eē deū exhonozare: et hō facere nō deberet etiā si necesse eē quicquid eē quod deus nō est pite utiq; imutabil. Et apta ratio exigat ut quod peccat reddat aliqd deo p honore ablato mai; q̄ si hō p quo illū exhonozare si debuit. Quod quā hūana natura sola nō habebat nec sine debita reconciliari satisfactōe poterat: ne iusticia in regno suo peccatum inordinatum relinqueret subuenit bonitas dei: et eam in

Meditationes anselmi

suā psonā assumpsit filius dei. **U**t i ea psona eēt hō deus q̄ haberet q̄d sup̄arz nō solū omnem eccl̄iam q̄ deus non est. **S**ed om̄e debitum q̄d soluere peccato res debēt. **E**t hic tamē nihil p se deberz solueret. p alijs qui quod debebāt redere nō habebant. **P**reciosior ē nāq; vita hominis illius q̄ oē quod deus nō ē z sup̄at oē debituz q̄d deberēt peccato res p satisfactōe. **S**i enī illius interfectio sup̄at oēm multitudinem z magnitudinē peccatoz que cogitari p̄nt extra psonā dei. **P**alam ē q; vita eius magis ē bona q̄ oia peccata sint mala q̄ extra psonā dei sūt. **H**anc vitā homo iste cū ex debito mori nō debebat: qm̄ peccatoz n̄ erat sponte dedit de suo ad honorē patris cū eam sibi auferri. ppter iusticiam pmissit: vt exēplū oibus alijs daret iusticiā dei ab illis nō esse deserendum. ppter mortē quā ex necessitate aliq̄n solue dnt. **L**ū iste qui eā non debebat z seruata iusticia vitare posset eā sibi illatam. ppter iusticiam sponte sustineret. **D**edit itaq; humana natura deo in illo hoīe z nō ex debito q̄d suum erat: vt redimeret se in alijs in quib; q̄d ex debito exigebat redere nō habebat. **I**n oibus his diuina natura nō est humiliata sed humana exaltata nō illa est minuta sed ista misericorditer est adiuta. **Capitulū. III.**

Nec humana natura in isto hoīe passa est aliq̄d vlla necessitate: sed sola libera volūtate: nec alicui violentie subcubuit. **S**ed sp̄tanea voluntate ad honorē dei z volūtatez alioz hominū q̄ illi mala volūtate sunt illata laudabiliter z misericorditer sustinuit. **N**ec vlla cogēte obedientia s; potentis disponēte sapientia: nō enī illi hoī p̄ vt moreret cogendo p̄cepit. **S**ed ille quod p̄ri placituz: z oibus p̄fecturum intellexit: hoc sp̄tē fecit: nō enī ad h̄ eū cogere potuit p̄ q̄d ab eo exigere nō debuit: nec p̄ri tātus honor potuit nō plas-

cere quē tamē bona volūtate filius sp̄tē obtulit. **S**ic itaq; p̄ri liberam obedientiā exhibuit cū hoc q̄d p̄atri placituz sciuit sp̄tē facere voluit. **D**eniq; quoniā p̄ri illi hanc volūtate bonā dedit q̄z uis liberā nō imerito dicit: q; ille velut p̄ceptū p̄ris accepit. **H**oc utiq; mō obediens fuit p̄ri vsq; ad mortē. **E**t sic mādātū dedit illi pater sic fecit. **E**t calicē quem dedit illi p̄ bibit. **H**ec est enī perfecta z liberrima humane nature obedientia cū voluntatē suā liberā sponte voluntati dei subdit: z cū acceptam bonaz volūtatem sine om̄i exactōe spontaneā libertatē ope pficit. **S**ic homo iste redemit oēs alios: cū hoc q̄d sp̄tē dedit dō cōputat pro debito quod illi debebant. **Q**uo p̄cio nō semel tm̄ a culpīs hō redimif. **S**ed etiam quotiens cū digna penitētia redierit recipit. **Q**ue tm̄ penitētia peccati nō p̄mittit. **S**ed qm̄ in cruce factus est: p crucē n̄ christus nos redemit. **Q**ui ḡ ad hanc grām volunt cuz digno affectu accedere saluant. **Q**ui ḡ illam p̄temnūt: q; debttū q̄d debēt non reddunt iuste damnant. **Caplin. V.**

Ecce aīa christiana hec est virtus creationis tue: hec est virtus libertatis tue: hoc est p̄cium redēptōnis tue. **C**aptiu a eras: sed hoc modo redempta. **A**ncilla eras z sic liberata. **S**ic es exul reducta: p̄dita: restituta z mortua resuscitata. hoc mādāt homo hoc ruminet: hoc fugat: hoc glutiat cor tuū. **L**ū eiusdē redēptoris tui carnem z sanguinē accepit os tuū. hoc fac in hac vita cotidianū panem victum z viatū cum tuum. **Q**uia p hoc z non nisi per h̄ z tu manebis in xp̄o z xp̄s in te. **E**t in futura vita erit plenū gaudium tuum. **S**ed o tu domie tu q̄ vt ego viuerē mortem suscepisti. **Q**uō letabor de libertate mea que non est in fide nisi de vinculis tuis. **Q**ualiter ḡtulabor de salute mea: cum nō sit nisi de doloribus tuis. **Q**uō

gaudebo de vita mea q̄ nō ē nisi de morte tua. **A**n gaudebo de his q̄ passus es. **A**n de crudelitate illoꝝ q̄ ea tibi fecerūt. **Q**uā nisi isti fecissent tu passus non eēs. **E**t si tu passus nō eēs hic mea bona nō eēt. **A**ut si de illis dolebo. **Q**uō de istis q̄ ppter illa fuerūt z que nō eessit nisi illa fuissent gaudebo. **S**ed certe illoꝝ nequitia nihil facere potuit nisi qz tu spōte permisisti: nec tu passus es nisi qz pie voluisti. **I**lloꝝ itaqz debeo crudelitātē execrari: mortem z labores tuos cōpatiēdo imitari. **P**iam volūtātē tuā gratias agēdo amare. **A**c sic secure de bonis mihi illatis exultare. **¶** Caplm. III.

Ergo homūcio illoꝝ crudelitātēz dimitte de iudicio z tota de his que debes saluatori tuo cōsidera quid tibi erat z quid tibi factū sit z pensa q̄s hoc tibi fecit. **Q**uāto amore dign⁹ sit intuere necessitatē tuā z benignitatē eius. **E**t vide q̄s gr̄as reddas et debes amorī eius in tenebris sine luce ī descēsu subter irremediabli inferni eras immēsū z q̄si plūbeū pondus pendens in collo tuo te dorsis trahebat. **O**nus ītolleabile desup te p̄mebat hostes inuisibiles te toto conatu impellebant. **S**ic eras sine omni auxilio z nesciebas qz sic pceptus z nat⁹ eras. **Q**uōd tibi tūc erat z q̄ te ista rapiēbāt expauesce memorando: p̄temisce cogitādo. **O** bone dñe iesu x̄pe sic nec peccāti nec petēti nec opinātū vt sol mihi luxisti. **E**t mihi qd̄ eras ostēdisti: abiēcisti plūbū qd̄ deorsuz me trahebat: z remouisti onus qd̄ desuper me p̄mebat: impellētes me repulisti: ac illis te p̄ me opposuisti. **V**ocasti me nomine meo qd̄ mihi de tuo noīe dedisti z incuruatū ad conspectū tuū erexisti me dicēs cōfide: ego te redemi. **A**iam meā p̄te dedi. **S**i adheres mihi z mala in q̄bus eras euadis z in pfundū q̄ pperabas nō cades sed pducam te ad regnuz meū z faciā te heredē dei z coheredem

meum. **E**xinde accepisti me in tuitōem tuam vt nihil noceret aīe cōtra voluntatem suā. **E**cce licet adhuc nō adhesionēz tibi sicut cōsuluisti: nōdū tamē in infernū me cadere pmisisti. **S**ed adhuc expectas vt adheream z faciā qd̄ promisisti. **C**erte dñe sic erā z hoc fecisti mihi in tenebris eras: qz nihil nec meipm sciebam in lubrico: qz imbecillis z fragil: ad lapsū peccati erā. **I**n descēsu sup cahos inferni. **Q**uia in p̄mis parentibus descenderā de iusticia ad iniusticiaz p̄ quā descendit ad infernū. **E**t de beatitudie ad tpalem miseriam de qua cadit ad eternā miserā. **P**ondus originalis pcti deorsū me trahebat. **E**t onus importabile iudicij dei sup me p̄mebat z inimici mei demones vt me alijs peccatis damnabiliorē facerēt q̄tū in ip̄is erat vehemēter insistebant. **S**ic desititō om̄i auxilio iluxisti mihi z qz hoc eram ostēdisti. **Q**z z ego nondū hoc noscere poterā alios: q̄ p̄o me essent: z postea meipm anteq̄ postulare me omnia docuisti: plūbū trahens z onus grauens z hostes īpellentes reiecasti. **Q**uia peccatum in q̄ natus z conceptus eram z damnationē ei⁹ amouisti. **E**t malignus sp̄s ne vim anime mee faceret p̄hibuisti: christianū me fecisti vocari de noīe tuo: per quod z ego p̄fiteor: z tu cognoscis me inter redēptos tuos et erexisti z eleuasti me ad noticiam z amorē tuum: fecisti me confidere de salute aīe mee p̄ qua dedisti animā tuā z mihi si te sequerer pmisisti gloriam tuā. **E**t ecce cū nōdū sequar te sicut consuluisti sed insup multa peccata fecerim que tu p̄hibuisti. **A**dhuc expectas vt te sequar z dones quod promisisti. **C**onsidera anima mea intendite oīa intima mea: qm̄ illi debeat substantia mea. **C**erte domine quia me fecisti debeo amorī tuo me ipsuz totū: quia me redemisti debeo meipm totū qz tm̄ pmittit debeo meipz totū: imo tm̄ debeo amorī

De passionē domini

tuo plus q̄ meip̄m q̄sto tu es maior: me pro quo dedisti teip̄m et cui p̄mittis te ip̄m: fac p̄cor: domine me gustare p̄ amorem quod gusto p̄ cognitionē. **Sentia**z p̄ affectū q̄d sentio p̄ intellectum pl̄o de beo q̄ meip̄m totū: nec plus habeo: nec hoc ip̄m possim per me reddere totum. **Trabe** tu dñe in amorē tuū v̄ hoc ip̄m totū q̄d sum: tuū est p̄ditōe factorū tuū dilectōe. **Ecce** dñe corā te cor meū conā. **Sz** p̄ se nō p̄t: fac tu q̄d ip̄m nō potest. **Admitte** me inter cubiculū amoris tui. **Peto** q̄ro pulso. **Qui** me facis petere: fac et accipe. **Das** querere: da inuenire: doces pulsare ap̄i pulsāti. **Lui** das si ne gas petenti: q̄s inuenit. **Si** querēs frustra. **Lui** ap̄is si pulsāti claudis. **Quid** das nō orāti. **Si** amorē tuū negas orāti aliqd te habeo desiderare a te habeaz impetrare: adherere illi: adhere imp̄tū: ne aia mea. **Bone** dñe pie dñe ne reijci: aseam: fame amoris tui lāguet: refacil: la eā satiet eā dilectio tua. **Impinguet** eā affectus tuus: occupet me totū et possideat me totū. **Qui** es cū p̄re et sp̄scō deo solus b̄dicit̄ in secla scloz. **Amen.**

Expliciūt meditatōes beati Anselmi de redemptione generis humani.

Incipit Anselmus tractans de passione domini nostri iesu christi.

Beatus Anselmus longo tpe orōibus et lacrimis et ieiunijs rogabat beatam virginem vt ei reuelaret qliter filio ei passus fuerit. Tandē beata virgo apparuit ei et dixit. **Tāta** talia passus est filius meus dilectus q̄ nullus sine effusione lacrimaz exp̄mere p̄t: tñ qz glificata sū: amplius flere nō possū. **Cū** passionē filij mei p̄ ordiem sicut facta ē p̄ singula tibi explicabo. **Et** beatus anselmus p̄ singula q̄s fuit: et btā v̄go r̄ndit. **Que** fuit at sic. **Dic** carissima dñia qliter fuit passio filij tui inchoata. **Respondit** ma-

ria. **Qu** filius meo a cena facta surrexit cū discipul̄ suis: Judas scarioth ad p̄ncipes sacerdotū abiit: et filiū meū tradidit. et p̄ triginta denarijs vendidit. **Quales** fuerāt illi denarij. **Ab** Israheliticis q̄bus et ioseph v̄ditus fuit ante quatuor milia ānoz et hereditaria fuerunt successiōe duoluti ad illos iudos q̄ xp̄s emerūt: et valet vn̄ tñ q̄tū decē vsuales. **Et** nota q̄ iudas ita auarus fuit q̄ vidit q̄ xp̄m p̄ eis v̄didit: et tñ xp̄s sibi sepe p̄dicauerat: et nūq̄ eū cōuertere poterat. **Fuisti** tūc cū filio tuo et discipulis ei. **Ab** Hō: sed scias qz cenauerat: et pedes discipuloz lauerat: et corp̄ suū et sanguinē eis dederat: et dulcit eis p̄dicauerat. et Judas p̄ntifices adierat: filius meo de mōte syon cū discipul̄ suis descēdit: et pedē mōtis oliueti vbi erat ortus introiuit: et discipulis dormientibus ascēdit ad pedē mōtis oliueti q̄nt̄ est ictus lapidis a discipul̄: et orauit patre sic. **Exaudi** me dñe q̄m benigna ē misericordia tua: fm mul. mi. tue. ref. i me. **Intēde** aie mee et libera eā p̄pter inimicos meos: respice in me. **Quare** sic orauit. **Ab** Propter tres rōes. **Prima** qz delicate nutrit̄ fuit: vt pote filij virginis de stirpe regis natus: qz nobiles magis dolēt q̄ rustici. **Secūdo** qz tāta angustia eū inuasit: qz guttas sanguis sudauit de toto corp̄e suo: qz fuit deo: idō oīa q̄ pati debuit p̄sciuit: cōsptōem: flagitōez: blasphemias: p̄fixionem et h̄mōi. **Tercō** p̄sciuit qz iudei nō debuerūt eius misereri: et q̄ sic orauit. **P̄** si fieri p̄t trāseat a me calix iste: angel̄ ei appuit cōfortās eū et dixit. **Cōstās** esto dñe qz mō debes totū gen̄ humanū redimere: postea ad discipulos redijt: eosqz dormientes inuēit: q̄b̄ dixit. **Hō** potuistis vna hora mecū vigilare: et dixit: ecce appropiabit q̄ me tradet. **Et** ecce Judas venit cū turba magna i ortū et dixit iudeis. **Duo** itaqz pares s̄. scz. Jacob et iohes.